

LATVIJAS REPUBLIKA
SALACGRĪVAS NOVADA DOME
SALACGRĪVAS VIDUSSKOLA

Reģ.Nr.9000124533, Pērnavas ielā 31, Salacgrīvā, Salacgrīvas novadā, LV – 4033;
tālrunis: 64023061; e-pasts: skola@salacgrivasvsk.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Salacgrīvā

**KĀRTĪBA, KĀDĀ DARBINIEKS ZIŅO PAR IESPĒJAMIEM
PĀRKĀPUMIEM UN KORUPTĪVĀM DARBĪBĀM SALACGRĪVAS
VIDUSSKOLĀ**

Nr.1-4/12

2018.gada 27.decembrī

Izdoti saskaņā ar
Vispārējās izglītības likuma 10. panta
trešās daļas 2. punktu un 17.10.2017. Ministru kabineta noteikumiem Nr.630
„Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas
un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā”

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šī kārtība nosaka, kā Salacgrīvas vidusskolas (turpmāk – izglītības iestāde) darbiniekiem (turpmāk – darbinieks) ir jārīkojas gadījumā, lai ziņotu par cita izglītības iestādes darbinieka iespējamiem pārkāpumiem, iespējamām koruptīvām darbībām, iekļaujot pasākumus, kas nodrošina informācijas sniedzēja anonimitāti un aizsardzību, un gadījumā, kad darbiniekam tiek piedāvāts kukulis.
2. Kārtības mērķis ir nodrošināt vienotu rīcību situācijās, kādās darbiniekiem jāziņo par iespējamiem pārkāpumiem, koruptīvām darbībām Salacgrīvas vidusskolā, nepieļaujot darbinieka amata stāvokļa izmantošanu personiskā labuma gūšanai vai labumu nodrošināšanu citai personai, novēršot iespējamus pārkāpumus, kā arī koruptīvas darbības, un nodrošināt likumīgu darbību un efektīvu funkciju izpildi.
3. Kārtība ir saistoša visiem izglītības iestādes darbiniekiem.
4. Kārtība ir pieejama:
 - 4.1. izglītības iestādes lietvedībā;
 - 4.2. izglītības iestādes mājas lapā www.salacgrivasvsk.lv.
5. Kārtības noteikumos ir lietoti šādi termini:

- 5.1. *Korupcijas risks* – varbūtība, ka kāds no darbiniekiem, kuram uzticēta vara vai atbildība noteiktu pilnvaru ietvaros, ar nodomu vai bez nodoma izdarīs koruptīvu pārkāpumu;
- 5.2. *Korupcija* - ir kukuļošana vai jebkura cita valsts amatpersonas rīcība, kas vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.
- 5.3. *Kukulis* - materiālas vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi, ko valsts amatpersona personiski vai ar starpnieku apzināti prettiesiski pieņem par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli. Kukulis var būt tiešs, naudas vai mantas formā, kā arī netiešs - pakalpojuma vai citā veidā, kuru kukuļotājs sniedz piekukuļojamai personai. Ar *kukuļošana* parasti saprot kukuļa došanu (kukuļdevējs), kukuļa ņemšanu (kukuļņēmējs), starpniecību kukuļošanā, kā arī kukuļa piesavināšanos.

II. Darbinieka ziņojums par cita darbinieka iespējamiem pārkāpumiem

6. Darbiniekam ir pienākums sniegt viņa rīcībā esošo informāciju par cita darbinieka iespējamiem pārkāpumiem vai notikušiem korupcijas gadījumiem un/vai riskiem darbinieka rīcībā, izglītības iestādes atbildīgajai amatpersonai nodrošinot informācijas sniedzēja anonimitāti.
7. Konstatējot iespējamu pārkāpumu vai iespējamās koruptīvas darbības izglītības iestādē, darbinieks ziņo par konstatēto gadījumu, izmantojot vienu no šādiem ziņošanas veidiem:
 - 7.1. brīvas formas rakstveida iesniegumu izglītības iestādes direktoram (turpmāk – direktors);
 - 7.2. brīvas formas rakstveida iesniegumu Salacgrīvas novada domes izpilddirektoram;
 - 7.3. brīvas formas elektronisku iesniegumu uz e-pasta adresi anonomi@salacgriva.lv;
 - 7.4. telefonisku saziņu ar Salacgrīvas novada domes izpilddirektoru, kurš rakstveidā noformē sniegto informāciju.
8. Sniedzot ziņas kārtības 7.1., 7.2., 7.3. gadījumos, ziņojumā darbiniekam vēlams norādīt šādu informāciju:
 - 8.1. ziņas par iesniedzēju;
 - 8.2. vai iesniedzējs vēlas palikt anonīms;
 - 8.3. ziņas par pārkāpumu, personu vai personas, kas izdarīja pārkāpumu (*norādāms vārds, uzvārds, ieņemamais amats*);
 - 8.4. pārkāpuma izdarīšanas vieta un laiks;
 - 8.5. pārkāpuma apraksts (*norādot konkrētus faktus, kas liecina par pārkāpumu*);
 - 8.6. vai par šo pārkāpumu ir ziņots citām amatpersonām.
9. Darbinieks var ziņot arī citos veidos, kas nav noteikti šajā kārtībā. Ziņojumu formas trūkumi nevar būt par pamatu iesniegtā ziņojuma neizskatīšanai un atbildīgo amatpersonu nereaģēšanai uz to pēc būtības.
10. Direktors, Salacgrīvas novada domes izpilddirektors un/vai darbinieki, kuri iesaistīti sniegtās informācijas izskatīšanā, komunikācijā ar personālsastāvu un trešajām personām saņemto ziņu pārbaudei neatklāj informācijas sniedzēja identitāti, saņemtās informācijas faktu un tā saturu. Direktors vai Salacgrīvas

novada domes izpilddirektors nepieciešamības gadījumā vēršas tiesībsardzības iestādēs par konstatēto iespējamo noziedzīgo nodarījumu, ņemot vērā sniegtās informācijas saturu un konstatētā pārkāpuma būtību.

III. Darbinieka rīcība gadījumā, ja darbiniekam tiek piedāvāts kukulis

11. Veicot amata pienākumus un komunicējot ar personu (klientu), darbiniekam jāsniedz korekti un precīzi tiesību normu skaidrojumi. Jāizvairās no iesaistīšanās diskusijā ar klientu par tādiem jautājumiem, kuri nav saistīti ar konkrēto gadījumu vai tiešo amata pienākumu izpildi.
12. Ja persona izsaka nenoteiktus mājienus par kukuļa piedāvājuma iespēju vai veic citas darbības, piemēram, raksta uz papīra noteiktus ciparus, rāda aizdomīgus žestus, demonstrē naudas zīmes vai veic jebkādas citas darbības, kas rada aizdomas par iespējamu kukuļa piedāvājumu, darbiniekam jānorāda, ka amatpersonas pieņemtais lēmums attiecībā uz personu netiks grozīts.
13. Ja apstākļi liecina, ka persona, neskatoties uz darbinieka noraidošo rīcību, uzstājīgi veic darbības, kas liecina par to, ka varētu tikt piedāvāts kukulis, darbiniekam pēc iespējas jārīkojas tā, lai turpmākās darbības fiksētu tehniskie līdzekļi video vai audio ierakstā, izmantojot izglītības iestādes tehniku vai privātos tehniskos līdzekļus, piemēram, mobilo tālruni. Ja tehnisko līdzekļu izmantošana nav iespējama, darbiniekam jācenšas precīzi atcerēties klienta uzvedība, žesti un vārdi.
14. Ja tas iespējams, darbiniekam jācenšas atrast iespējamus lieciniekus, kuri atrodas netālu un vēlāk varētu liecināt par noziedzīgā nodarījuma apstākļiem. Liecinieki var būt darba kolēģi, klienti vai citas personas, kas atradās vienā telpā vai tuvumā ar darbinieku, kad tika piedāvāts kukulis. Darbiniekam jāfiksē šo personu dati, lai vēlāk nepieciešamības gadījumā no tām varētu pieņemt paskaidrojumus vai liecības.
15. Ja saistībā ar amata pienākumu pildīšanu veidojas situācija, kad darbiniekam persona tieši un nepārprotami piedāvā kukuli, darbiniekam kategoriski jānoraida kukuļa piedāvājums, un jārīkojas sekojoši:
 - 15.1. ja situācija atļauj, jānoskaidro kukuļdevēja personība un kukuļdošanas mērķi un iemesli, cenšoties izzināt pēc iespējas vairāk par kukuļdevēja nodomiem, kā arī to, kā interesēs tas tiek darīts;
 - 15.2. jācenšas iegaumēt kukuļdevēja izskats, lai vēlāk varētu personu atpazīt vai arī sniegt precīzu personas ārienes pazīmju raksturojumu;
 - 15.3. nekad neatstāt klientu vienu darba vietā vai nesekot uzaicinājumam sarunas turpināšanai ārpus darba vietas telpām, lai neradītu nepamatotas aizdomas par pieņemtu kukuli;
 - 15.4. par kukuļdošanas mēģinājumu nekavējoties mutiski ziņot savam tiešajam priekšniekam vai, ja tas nav iespējams, kādam no kolēģiem;
 - 15.5. gadījumā, ja kukulis tiek iedots pret darbinieka gribu (atstāts uz galda, ielikts atvilktnē, kabatā vai kādā citādā veidā) un darbiniekam nav iespējas to atdot, tas jāatstāj noliktajā vietā, neaizskarot to ar rokām.
16. Par kukuļa iedošanu, nekavējoties sastādams akts, ko paraksta par notikušo informētās personas. Aktā norāda kukuļdošanas laiku, iespējamo kukuļdevēju,

naudas summu (ja to var noteikt) vai citu materiālo labumu aprakstu un lieciniekus.

17. Par noziedzīgu nodarījumu var ziņot tieši par korupciju (noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā) kompetentajai tiesībsargājošai iestādei - Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (turpmāk – KNAB) pa tālruni: 8000 20 70 (diennakts uzticības tālrunis; ziņojumiem par izdarītajiem vai uzsāktajiem valsts amatpersonu koruptīvajiem noziedzīgiem nodarījumiem un interešu konfliktiem) un/vai elektronisko pastu: knab@knab.gov.lv (skatīt Pielikumu Nr.1 - iesniegums par koruptīvu gadījumu).
18. Ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts pēc noteiktā darba laika un nepieciešama nekavējoša rīcība, lai nepazustu pierādījumi, var vērsties ar iesniegumu (informēt telefoniski) Valsts policijā (pēc notikuma vietas), kuri sniegs atbalstu un iespēju sazināties ar KNAB ārpus darba laika.
19. Darba devējam, kā arī iestādei aizliegts vērsties pret ziņotāju, kas paziņojis tiesībsargājošām iestādēm par savām aizdomām. Katram ir tiesības par savām aizdomām informēt tiesībsargājošās iestādes. Tādēļ, ja starp darbinieku un darba devēju notiks strīds (piemēram, darba devējs samazinās atalgojumu), nevis darbiniekam būs jāpierāda, ka pret viņu ir notikusi vēršanās tādēļ, ka viņš ir ziņojis par pārkāpumu, bet gan darba devējam jāpierāda, ka uzliktajam sodam (mazākai algai) ir cits, pamatots iemesls. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad tiesībsargājošā iestāde vai tiesa pēc darbinieka rosinātās pārbaudes ir pārliecinājusies, ka darba devējs pārkāpumu nav veicis.
20. Speciāls trauksmes cēlēju aizsardzības likums veicina sabiedrībai interesi ziņot par novērotiem pārkāpumiem, ļaujot tos novērst, pirms nodarīts kaitējums sabiedrības interesēm. Likums vairo izpratni, ka trauksmes celšana ir demokrātiski atbildīga, nevis nelojāla rīcība, kā arī vairo paļaušanos, ka pārkāpums var tikt novērsts un persona, kas ziņojusi, nebūs apdraudēta.

IV. Noslēguma jautājumi

21. Grozījumus kārtībā veic ar direktora rīkojumu.

Pielikumi:

1. Iesnieguma veidlapa paraugs (KNAB);
2. Gadījumi, kādos persona var tikt atbrīvota no soda.

Direktore

Sanita Šlekone

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam
Citadeles ielā 1, Rīgā, LV-1010

IESNIEGUMS PAR KORUPTĪVU PĀRKĀPUMU

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – KNAB) novērš un apkaro korupciju, kā arī kontrolē politisko organizāciju (partiju) finansēšanas kārtību. Atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumam korupcija ir kukuļošana vai jebkura cita valsts amatpersonas rīcība, kas vērsta uz to, lai, izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām. KNAB neizskata jautājumus, kuri neatbilst KNAB kompetencei.¹

1. ZIŅAS PAR IESNIEDZĒJU

VĀRDS, UZVārds:	
DZĪVESVIETAS ADRESE:	
TĀLRUŅA NUMURS:	E-PASTA ADRESE:
PIEKRĪTU SNIEGT PAPILDU INFORMĀCIJU KNAB DARBINIEKIEM: JĀ / NĒ (<i>Vajadzīgo apvilkt</i>)	
VĒLOS PALIKT ANONĪMS(A): JĀ / NĒ (<i>Vajadzīgo apvilkt</i>)	
VĒLOS SAŅEMT ATBILDI PAR IESNIEGUMA IZSKATĪŠANAS REZULTĀTIEM: JĀ / NĒ (<i>Vajadzīgo apvilkt</i>)	

2. ZIŅAS PAR PĀRKĀPUMU

INSTITŪCIJA (S), KUR NOTICIS PĀRKĀPUMS:
PERSONA (S), KURA (S) IZDARĪJA PĀRKĀPUMU:
PĀRKĀPUMA IZDARĪŠANAS VIETA UN LAIKS:

¹ KNAB kompetencē nav izskatīt, piemēram, jautājumus, kas ir saistīti ar personu savstarpējiem civiltiesiskiem strīdiem, pārkāpumiem saistībā ar nekustamā īpašuma īpašumtiesībām, strīdiem par parāda piedziņu, jautājumus saistībā ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumā noteiktās kārtības nepildīšanu, sūdzības par vides piesārņošanu, noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar zādzību, laupīšanu, krāpšanu, dokumentu viltošanu, patvaļīgu koku ciršanu, piesavināšanos, tiesnešu lēmumu pamatotību un tiesiskumu, sūdzības par iejaukšanos lietu iztiesāšanā vai tiesas sprieduma un lēmuma neizpildīšanu, sūdzības par krimināllietu izmeklēšanas iespējamo neatbilstību kriminālprocesuālajām tiesību normām u.tml.

- 3. PĀRKĀPUMA APRAKSTS** (Norādiet iespējami konkrētus faktus, kas liecina par pārkāpumu! Ja nepieciešams, papildu dokumentu kopijas vai izvērstāku pārkāpuma aprakstu pievienojiet iesnieguma pielikumā).

FAKTU IZKLĀSTS UN PĀRKĀPUMA APRAKSTS:

4. PAPILDU INFORMĀCIJA

PERSONAS, KURAS VAR SNIEGT PAPILDU INFORMĀCIJU (Norādiet vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru):

KURĀM INSTITŪCIJĀM VĒL ZIŅOTS PAR ŠO PĀRKĀPUMU:

5. PIELIKUMS

PIELIKUMĀ PIEVIENOTI ŠĀDI DOKUMENTI:

DATUMS:

PARAKSTS:

Gadījumi, kādā persona var tikt atbrīvota no soda

Lai atklātu korupcijas noziegumus, kas ir īpaši sarežģīti pierādāmi, tiesībsargājošās iestādes ir ieinteresētas atbrīvot no atbildības tos ziņotājus, kas paši ir formāli izdarījuši noziegumus, bet vienlaikus labprātīgi par tiem pavēstījuši un palīdzējuši tos atklāt. Tas nozīmē pieteikties pašam, KNAB, nevis gaidīt līdz mirklīm, kad KNAB par viņiem jau ir savākti visi pierādījumi, un tikai tad atzīties.

Latvijas Krimināllikumā paredzēts, ka tiesa var izvēlēties – atbrīvot vai neatbrīvot personu, kas sadarbojās ar tiesībsargājošo iestādi pilnībā no kriminālatbildības:

1. personu, kura devusi kukuli, ja kukulis viņai ticis izspiests Krimināllikuma 324.panta 1.daļa;
2. personu, kura devusi kukuli, ja tā pēc kukuļa došanas labprātīgi paziņojusi par notikušo un aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 324. panta 1.daļa;
3. personu, kura kukuli piedāvājusi, ja tā labprātīgi paziņojusi par notikušo un aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 324. panta 1.daļa;
4. kukuļdošanas starpnieku, ja viņš labprātīgi paziņojis par notikušo un aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 324.panta 1.daļa;
5. kukuļdošanas atbalstītāju, ja viņš labprātīgi paziņojis par notikušo un aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 324. panta 3.daļa;
6. personu, kura kādai amatpersonai prettiesiski devusi labumu (kas nav kukulis, bet ko nedrīkstēja dot), ja labums šai personai pieprasīts vai izspiests Krimināllikuma 326.4 pants.
7. personu, kura kādai amatpersonai prettiesiski devusi labumu (kas nav kukulis, bet ko nedrīkstēja dot), ja tā labprātīgi paziņojusi par notikušo un aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 326.4.pants
8. personu, kura prettiesiski piedāvājusi labumu, ja tā labprātīgi paziņojusi par notikušo un aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 326.4. pants.
9. personu, kura prettiesiski piedāvājusi vai devusi materiālas vērtības, mantisku vai citāda rakstura labumu (ne valsts amatpersonām), ja tā pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņojusi par notikušo un aktīvi veicinājusi noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu Krimināllikuma 199.panta 1.daļa.

Latvijas Republika
Salacgrīvas novada dome
SALACGRĪVAS VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 90001245333
Pērnavas ielā 31, Salacgrīvā, Salacgrīvas novads, LV 4033
tālr.+371 64023061, e-pasts: skola@salacgrivasvsk.lv

RĪKOJUMS

Salacgrīvā

27.12.2018.

Nr.1-9/138

Par iekšējā normatīvā akta apstiprināšanu

Pamatojoties uz Vispārējā izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2.punktu, 17.10.2017. Ministru kabineta noteikumiem Nr.630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā",

1. Apstiprināt Salacgrīvas vidusskolas 27.12.2018. iekšējos noteikumus Nr.1-4/12 "Kārtība, kadā darbinieks ziņo par iespējamiem pārkāpumiem un koruptīvām darbībām Salacgrīvas vidusskolā".
2. D.Lūsei iepazīstināt personālu ar iekšējo normatīvo aktu, nosūtot to uz skolvadības sistēmas "E-klase" elektronisko pastu vai Salacgrīvas vidusskolas e-pastu.

Direktore

S.Šlekone